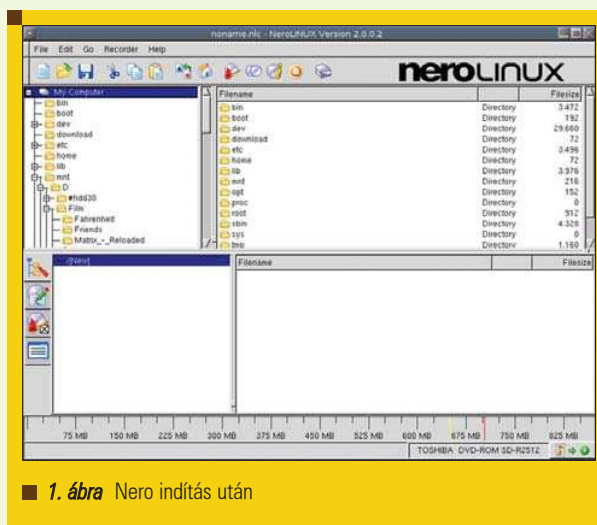

A császár új írója – NeroLinux

Nem tudom ki hogy van ezzel, az én kedvenc CD-író programom a Nero. Kezdetben ugyan (amikor még gyerekcipőben jártak ezek a dolgok) használtam más szoftvereket is, de aztán ennél ragadtam le. Az ok elég egyszerű: ez volt a legjobb. Megbízható volt, nem szorított felesleges korlátok közé, mindemellett a kezelőfelülete barátságos, nem is beszélve a varázslóról, amivel még a legtapasztalatlanabb felhasználó is könnyen tudott mindenféle dolgokat CD-re írni.

■ Ez a múlt persze komoly kihívás egy új verzióknak, hiszen a tapasztalt felhasználó minimum ugyanezt fogja elvárni a *NeroLinux*-tól is. Az már első pillanatra világossá vált számomra, hogy nem igazán kezdőknek készítették a programot, hiszen nincs futtatható telepítője. Maradtak a szabványos linuxos telepítőmechanizmusoknál, sőt itt sem vitték túlzásba a kényelmet.

A weboldalon elérhető egy *rpm* és egy *deb* csomag, valamint a *Gentoo portage*-ról is lehet telepíteni. Mindenesetre kétségbeesni nem kell, ha nem ért az ember annyira a *Linux*hoz. Az oldalon fellelhető egy *QuickStart Guide*, amiben minden – még a kernelkonfiguráció is – le van írva. Első „érdekes” élményem a demó verzióhoz fűződik. A drága ugyanis közölte velem, hogy már lejárt a próbaidőszak, úgyhogy mindenképpen kell neki sorozatszám. Kicsit meglepődtem, tekintve, hogy nem sokkal korábban sikerült feltelepítenem először. Aztán elővettem egy OEM szériaszámot, de köszönte szépen, de nem kérte. Így végül kénytelen voltam kölcsönkérni egyet a próba idejére. Túljutva a hercehurcán azonnal belevetettem magam a beállítások rengetegébe. A windowsos verzióban is ezzel

■ 1. ábra Nero indítás után

szoktam kezdeni, így rögtön feltűnt, hogy a túlrírási lehetőséget kihagyták a csomagból. Olyan nagy szükség ugyan nincs rá, de néha adódhat úgy, hogy pár megabájttal vagy másodperccel többet akarunk írni egy lemezre. Na mindegy. Valahogy csak megleszünk nélküle...

Kisvártatva az is feltűnt, hogy külső programokat is használ. Nem mintha titkolná ezt a gyártó, csak én nem a *QuickStart Guide* elolvasásával kezdtem, amiben szerepel ez az információ. Ezek után viszont már elolvastam a Nero oldalon található információkat és a dokumentációt is, mivel felvetődött bennem a gyanú, hogy esetleg csak egy felületet kaptunk egy

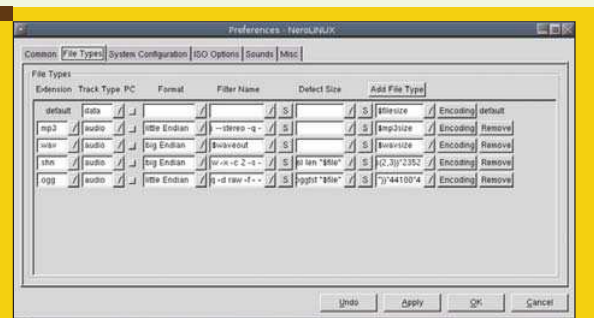
már meglévő linuxos *API*-hoz. Szerencsére nem így van, nem vagyunk szemfényvesztés áldozatai.

A *NeroLinux* a *Nero API*-t használja a különböző médiák égetéséhez, ami, be kell vallani, nagyon jól végzi a dolgát.

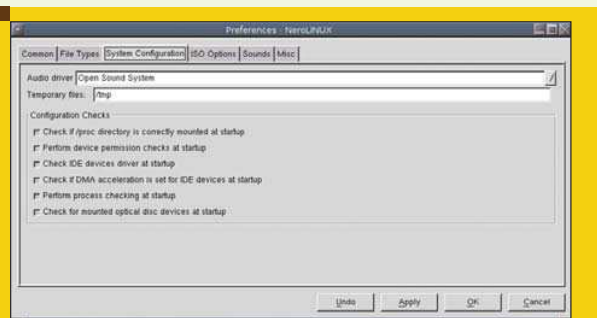
A külső programokat a zenék lejátszására vagy az íráshoz való dekódolásra használja, így simán lehet például *mp3*-ból vagy *ogg*-ból zenei lemezeket írni. Ezen programok használata bizonyos szinten testreszabható, szóval a néminemű mazochiz-

mussal megáldott felhasználóknak is tud kellemes perceket szerezni a szoftver. Ráadásul ez még nem minden. A *Nero* lehetőséget ad arra is, hogy új fájl típusokat ismertessünk meg vele, így ha nem vagyunk elégedettek a meglévőkkel, vagy valamilyen egészen egzotikus kodekkel kezelt fájlból akarunk zenéket írni, arra is van lehetőség.

Tovább böngészve a beállítási lehetőségeket, kiderül, hogy a gyengébb géppel rendelkezőknek is kedveztek. Ugyanis ha valakinek nincs elég erős vasa ahhoz, hogy röptében (on-the-fly) írjon *mp3*-ból zenei *CD*-t – vagy a vas elég erős, és ehhez mérten elég gérethelt is –, akkor annak lehetősége

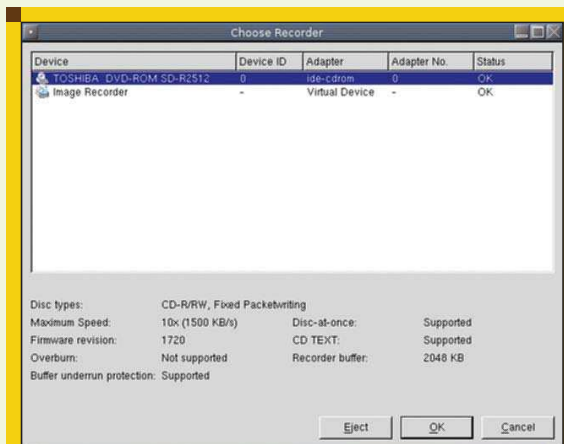
■ 2. ábra Fájl típusok beállítása avagy mazochizmus Nero módra

■ 3. ábra Fontosabb beállítások

van az úgynevezett precache bekapcsolására. Erre egyébként nem csak lassú gépeknél lehet szükség, hanem például ha régi CD-t akarunk másolni, amit nem tud elég gyorsan olvasni az olvasó. Tegyük azért hozzá, hogy a Nero használja puffer kiürülés elleni technológiákat, így annyira nem létkérdés ez az opció, de mindenképpen jól használható.

Van a precache-nek egy másik változata is. Előfordulhat, hogy nem lehet jól megállítani egy mp3 hosszát, mert hibás. Ilyenkor, ha jobb gombbal húzzuk át a zenét, akkor kicsomagolja az egészet wav-be és így már meg tudja állapítani a szám hosszát. Aprópó zenék. Miközben állítgatjuk össze a kiírandó zeneszámokat, simán belehallgathatunk bármelyikbe. Itt viszont véget is ér a dolog, mert se azt nem látjuk, épp hol tart a szám, se belepörgetni nem tudunk. Viszont ahhoz, hogy tudjon lejátszani, be kell állítanunk az megfelelő meghajtót (audio driver). Itt az a két

■ 4. ábra Író kiválasztása a régi jól bevált módon

darab lehetőség szintén nem túl bőséges, de legalább a legfontosabbak megvannak: OSS és eSound. Véleményem szerint az ALSA-t nem kellett volna kihagyni, de hátha a következő verzióban.

Ezzel át is rágtuk magunkat a fontosabb beállításokon, úgyhogy nézzük tovább, mire képes még a program. Aki próbált már régebben CD-t vagy esetleg DVD-t írni Linux alatt, az tisztában van a téma körüli kernel kavalkáddal. Lón ugyanis, hogy a 2.4-es kernelben lévő ide-cdrom driver nem vette a fáradságot, hogy írási képességekkel is rendelkezzen, így kerülő megoldást kellett találni. Ez pedig úgy nézett ki, hogy beletettek a kernelbe egy SCSI emulációs modult, ami a meglévő IDE író SCSI íróként látta a rendszerrel. Ennek aztán meg is lett az eredménye.

Lehetett írni a CD-eket... maximum 4x sebességgel. Aztán jött a „hős” 2.6-os kernel teljesen újraírt ide-cdrom meghajtóval plusz DMA

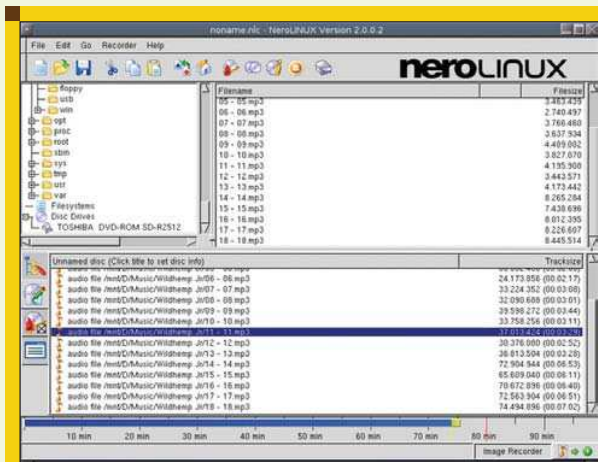
támogatással, és mindenki örülhet, lehet szélnél is sebesebben írni.

Természetesen a NeroLinux mindkét kernelt jól kezeli, sőt a dokumentációban – mint azt már említettem – végigvezetnek minket a különböző beállítások mikéntjén is. A program egyébként automatikusan érzékeli a környezetet – ez részben testre is szabható –, és kiabál, ha úgy érzi, valami nem stimmel. Nekem is szólt, hogy be kellene kapcsolni a DMA-t, különben búcsút mondhatok a sebességnek. Nagyon jól el lett találva az író meghajtó kiválasztása.

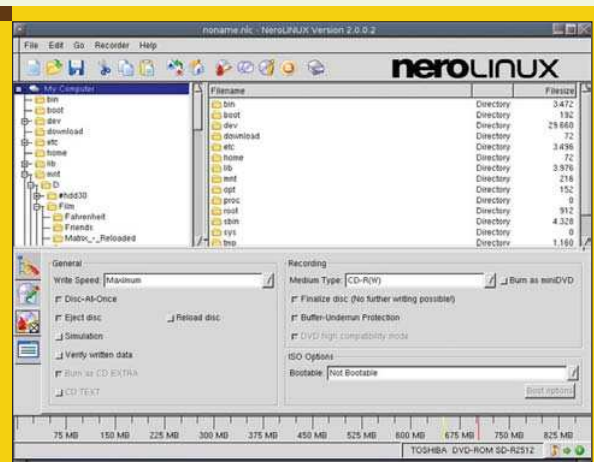
Egyrészt teljesen olyan, mint Windows alatt, ami rögtön jól jön, ha valaki nem nagy bűvész, másrészt ott is nagyon jól el lett találva. Valamint szintén megtalálható az Image Recorder, amivel Nero képfájlokat (image) készíthetünk mind CD/DVD-ről, mind általunk összeállított fájlokból, zenékből stb. Külön tetszett, hogy bármikor cserélgettem a meghajtóban lévő lemezeket, mindig egyből frissítette a lemezinformációkat. Egy szó mint száz, nagyon jól meg van csinálva ez a rész.

Na, ha mindezekben a dolgokon túljutottunk, és úgy érezzük, hogy kész van a kicsike a munkára, akkor vesünk egy pillantást a felületre, amivel előkészítjük az írást. Azt kell mondanom, hogy sikerül Ahead-éknál egy első ránézésre számomra kicsit szokatlan, de annál jobban használható, mégsem varázslós GUI-t összehozni. Mint az a képeken is látszik, a kezelő felület alából két részre van osztva. Az egyikben a fájlrendszerünket látjuk, a másikon pedig a készítő

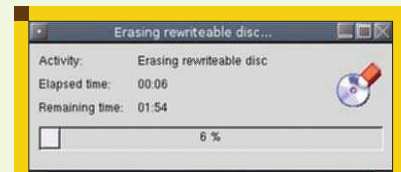
■ 5. ábra Minden együtt: könnyen kezelhető felület, jobb alsó sarokban zene lejátszásra szolgáló gombbal

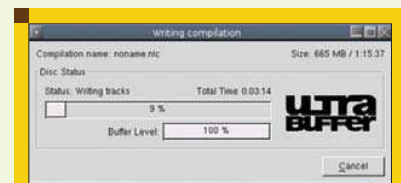
■ 6. ábra Írási beállítások

CD/DVD fájlrendszerét. Az előbbi nem túl érdekes, mindenki látott már hasonlót. Utóbbi annál inkább. Négy fülre van osztva. Ebből az elsőt használva írhatunk adatokat a CD/DVD-re. Itt könyvtárakat hozhatunk létre, fájlokat dobálhatunk bele, stb. A második fül segítségével zenéket írhatunk. Ide is simán beledobálhatjuk az írni kívánt számokat, aztán hadd menjen. Természetesen lehetőség van sorrendváltoztatásra, törlésre, stb. A két fül egyszerre is használható, így tudunk kevert CD-ket készíteni. Némi kényelmetlenséget okoz, hogy nem használható a **DEL** gomb törlésre, ehelyett mindig jobb egérgattintás hatására lenyíló helyi menüben kellett a **remove**-ot nyomkodnom. A harmadik fül az írási beállításokat tartalmazza teljesen átlátható módon a negyedik fülön pedig az írási naplót láthatjuk. Ha mindent beállítottunk, akkor jöhet az írás. Mint már említettem, az író mag rendkívül jól végzi a dolgát, teljesen megbízható, és nem kell vére mennő harcot vívni ahhoz, hogy írás közben más programokat használhassunk. Számomra külön érdekes volt, hogy megnyitási/lezárási fázisban sem akad le a rendszer, bár gondolom ez inkább az operációs rendszer, mint a **Nero** tulajdonsága. Azonban sajnos nem csak jót tudok írni a szoftverről. Azt ugyan nagyon jól csinálja, hogy ha nem üres, de újírható lemezt tettünk be akkor felajánlja a törlést és ha kérjük, törli is a lemezt. Nagyon durva hibának tartom viszont,

hogy ha írás közben **Cancelled** nyomunk, akkor egy az egyben lezárja a CD/DVD-t és kész. Semmi kérdés, hogy tényleg meg akarjuk-e szakítani vagy ilyesmi. Hát enyhén meglepődtem ezt látva. A másik dolog, amivel nem teljesen voltam kibékülve zenei CD esetében, hogy nem lehet állítani a számok közti szünetet. Szerencsére nem hagy a számok között szünetet, ami a legjobb lehetőség ebben az esetben, de úgy érzem ez elég súlyos hiányosság. Szintén elfeledkezhetünk a zenei állományok manipulálásáról, mivel ezt a funkciót is kihagyták belőle. Adat CD esetén sikerült valamibe beletnyúlnom, ugyanis 5-ből 5-ször „elszállt” minden szó nélkül, amikor az egyik könyvtáramat – nem éppen kevés fájlal – próbáltam meg CD-re archiválni. A hiba okára nem jöttem rá, és más dolgokat simán rá tudtam írni, úgyhogy nem foglalkoztam a dologgal tovább, de nagyon jól mutatja az eset, hogy még nem teljesen kiforrott a szoftver. Fontos lehet még az is, hogy amíg a **Nero** megy, addig abszolút nem tudjuk használni a CD/DVD meghajtót, vagyis a benne lévő adathordozó tartalmát nem tudjuk megnézni. Ez azért van, mert **Linux** alatt nincs lehetőség a meghajtó teljes zárolására, és a program így próbálja meg megakadályozni, hogy valaki a lehető legrosszabb pillanatban belenyúljon a dolgokba. Ennek ellenére a **QuickStart Guide**-ban említést tesznek pár programról – **KDE** és **Gnome** kapcsán – amelyek tönkreteszhetik az éppen készülő lemezt, így érdemes használat előtt mindenképpen végignyáználni ezt a dokumentációt.

■ 7. ábra Intelligens lemezkezelés...

■ 8. ábra ...és írás, „unintelligens” Cancel gombbal...

Összefoglalva jó kis program ez, és biztos sokaknak megér 19.99 dollárt, de azért még van hova fejlődni, különösen, hogy vannak ingyenes versenytársak is hasonló képességekkel (**x-cd-roast**). Azonban ha hasonló módon és igényességgel végzik a fejlesztést, mint a **Windows** esetében, akkor egy újabb platformon lehet a legjobb a **Nero**.

Kenderesi Norbert
 (wildhemp@gmail.com)
 Programozó vagyok, már 12 éves korom óta ezzel foglalkozom. A Linuxszal valamikor 98 környékén ismerkedtem meg. Kedvencem a Debian volt, amíg néhány hónapja ki nem próbáltam a Gentoo-t.

© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva